

NERINGOS SAVIVALDYBĖS MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ GYVENSENOS TYRIMO ANALIZĖ

Parengė:

Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuro
Visuomenės sveikatos specialistė Laura Kubiliūtė

Klaipėda, 2021

TURINYS

TYRIMO APRAŠYMAS IR METODIKA.....	2
TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS.....	5
1. Sociodemografiniai respondentų duomenys.....	5
2. Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenamosios rodikliai.....	7
2.1. Sveikatos, išvaizdos vertinimas ir laimingumas.....	7
2.2. Sveikatos elgsena.....	9
2.2.1. Fizinis aktyvumas ir pasyvus laisvalaikis.....	9
2.2.2. Mitybos įpročiai bei burnos higiena.....	11
2.3. Rizikingas elgesys.....	14
2.4. Patyčios mokykloje.....	16
2.5. Saugumas namų aplinkoje.....	17
2.6. Saugus elgesys kelyje.....	18
IŠVADOS.....	20

TYRIMO APRAŠYMAS IR METODIKA

Neringos savivaldybėje mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimos ištinis tyrimas buvo atliktas 2020 m. rugsėjo mėn. Dalyvavo 34 mokiniai. Tyrimą organizavo Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras (anketų grįžtamumas – 100 proc.).

Teisės aktai, reglamentuojantys gyvenimos tyrimų organizavimo ir vykdymo tvarką:

1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. V-1387 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“;
2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. gegužės 16 d. įsakymas Nr. V-637 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“.

Tyrimo tikslas – įvertinti Neringos savivaldybės mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimos, elgsenos ir sveikatos ypatumus.

Tyrimo uždaviniai:

1. Pateikti respondentų sociodemografinius duomenis.
2. Iširti Neringos sav. mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimos ir elgsenos ypatumus pagal lytį, klases, palyginti su visos Lietuvos duomenimis.
3. Iširti Neringos sav. mokyklinio amžiaus vaikų sveikatą pagal lytį, klases, palyginti su visos Lietuvos duomenimis.

Tyrimo objektas – Neringos gimnazijos 5-os, 7-os bei 9-os klasės mokinių gyvenima ir sveikata.

Tyrimo instrumentas. Vaikų gyvenimos tyrimo klausimynas sudarytas remiantis Lietuvoje keletą metų vykdomų tyrimų anketomis: Finbalt, ESPAD (angl. The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs), CINDI Health Monitor, EHIS (angl. European Health Interview Survey), HBSC. Gyvenimos klausimynas buvo išbandytas pilotinių tyrimų metu, koreguotas atsižvelgiant į pilotinės studijos rezultatus bei ekspertų nuomonę. Psichometrinės klausimynų savybės nebuvo vertintos.

Vaikų gyvenimos tyrimo instrumentas apima platų spektrą klausimų, vertinančių gyvenimą (mitybos įpročius, fizinį aktyvumą, tabako, alkoholio, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą, elektroninių cigarečių rūkymą), patyčių, smurto šeimoje, saugumo kelyje, asmens higienos, laimingumo, savo sveikatos ir išvaizdos vertinimo, pasyvaus laisvalaikio paplitimą.

Taip pat vertinamos skirtingos vaikų demografinės charakteristikos (lytis, amžius, šeiminė padėtis, namų aplinka, tėvų užimtumas).

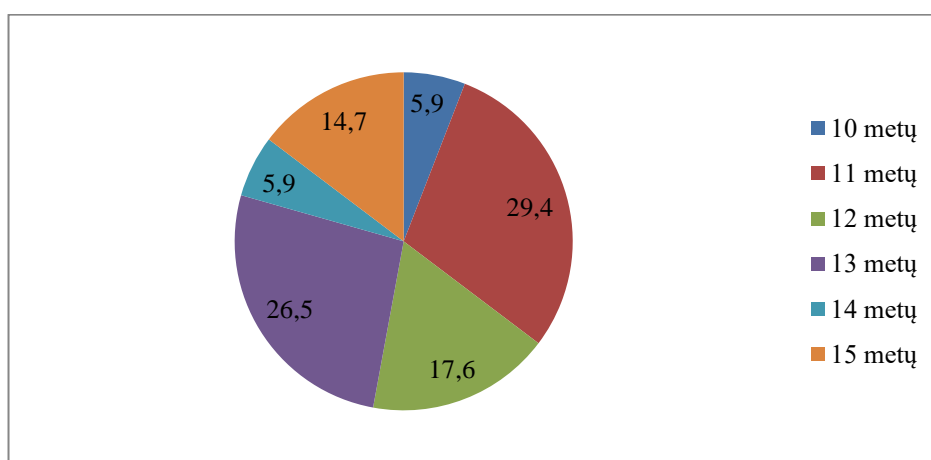
Duomenų analizės metodai. Surinkti anketinės apklausos duomenys analizuoti „MS Excel 2016“ programa. Lietuvos rodikliai naudoti iš Higienos instituto parengtos rodiklių suvestinės – ataskaitos „Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo tyrimas“, 2020.

TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS

1. Sociodemografiniai respondentų duomenys

Neringos savivaldybės mokinių gyvenimo tyrimo dalyvavo 34 mokiniai: 18 berniukų (52,9 proc.), 16 mergaičių (47,1 proc.). Pagal klases mokiniai pasiskirstė taip: 12 (35,3 proc.) penktos klasės mokinių, 15 (44,1 proc.) septintos klasės mokinių ir 7 (20,6 proc.) devintos klasės mokiniai.

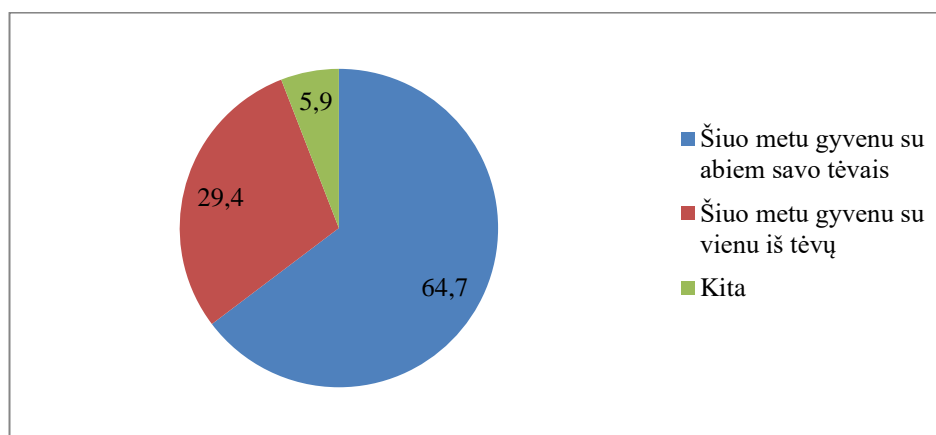
Neringoje tyrime dalyvavusių mokinių amžius svyravo nuo 10 iki 15 metų. Amžiaus vidurkis – 12,4 metų. Daugiausia buvo apklausta 11 metų amžiaus mokinių (29,4 proc.), mažiausiai – 10 ir 14 metų mokinių (po 5,9 proc.) (1 pav.).

Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

1 pav. Neringos sav. mokinių pasiskirstymas pagal amžių (proc.)

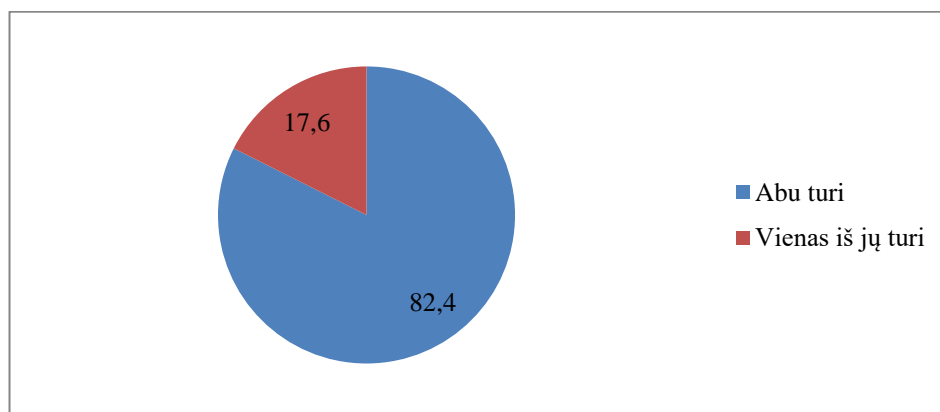
Mokinių buvo klausama apie savo šeimos padėtį. Didžioji dalis mokinių (64,7 proc.) nurodė, kad gyvena su abiem tėvais (2 pav.).

Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

2 pav. Neringos sav. mokinių pasiskirstymas pagal šeimos padėtį (proc.)

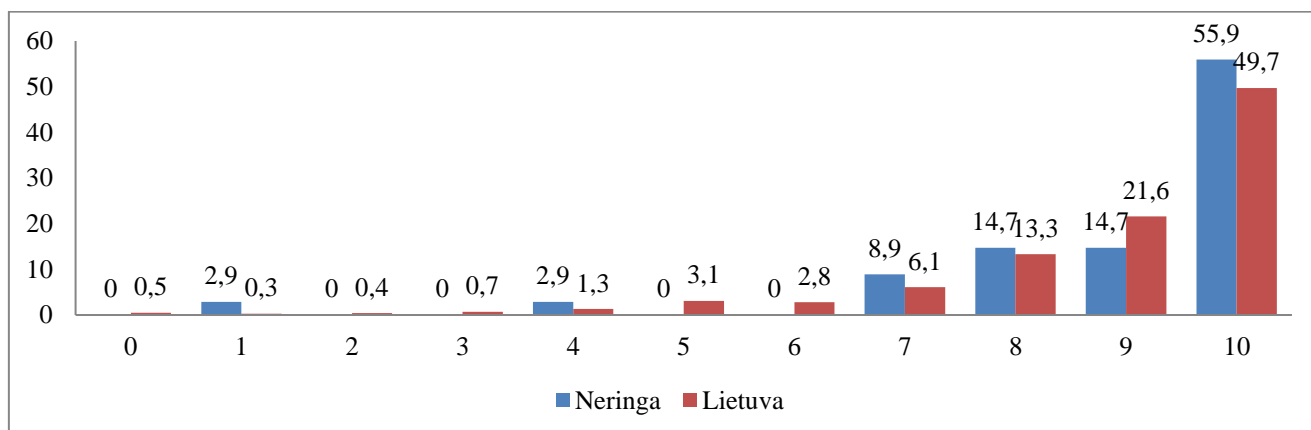
Mokinių buvo klausiama apie tėvų (globėjų) užimtumą. Didžioji dalis mokinių nurodė, kad jų abu tėvai (globėjai) turi darbus (82,4 proc.) (3 pav.).

Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

3 pav. Neringos sav. mokinių tėvų (globėjų) užimtumas (proc.)

Mokiniai turėjo įvertinti pasitenkinimą santykiškai šeimoje balais nuo 0 (visai nepatenkintas) iki 10 (labai patenkintas). Neringos mokinių pasitenkinimo vidurkis – 8,9 balo. Didžiausia mokinių dalis tiek Neringoje, tiek Lietuvoje santykius šeimoje įvertino geriausiu balu – 10 (atitinkamai 55,9 ir 49,7 proc. mokinių) (4 pav.).

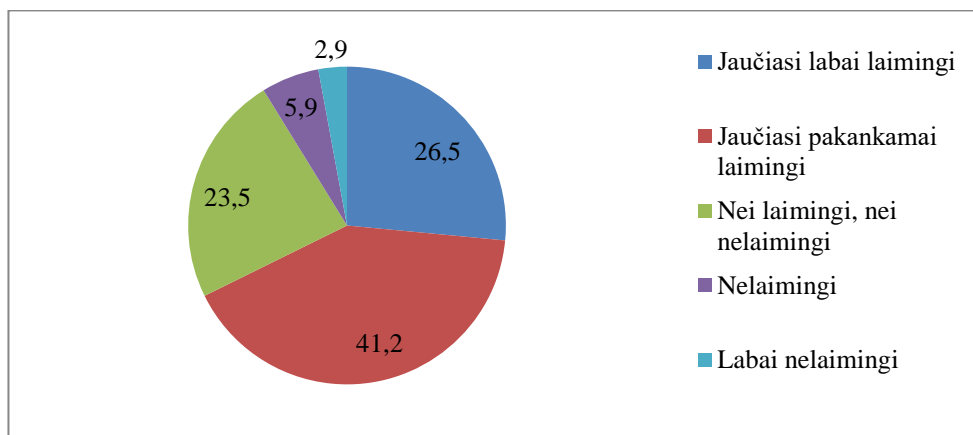
Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

4 pav. Neringos sav. ir Lietuvos respondentų pasiskirstymas pagal pasitenkinimą santykiškai šeimoje (0 – visai nepatenkintas, 10 – labai patenkintas).

2. Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimos rodikliai

2.1. Sveikatos, išvaizdos vertinimas ir laimingumas

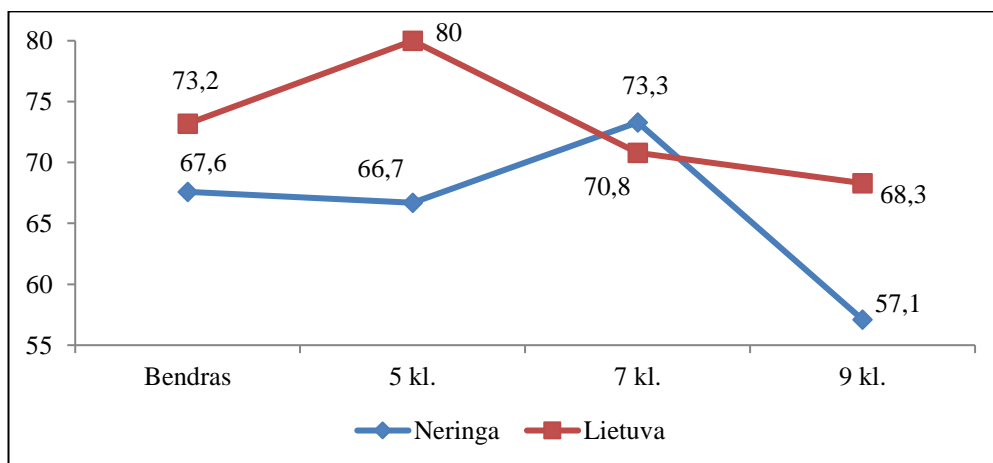
Neringos mokiniai buvo klausiami apie savo sveikatos, išvaizdos vertinimą ir laimingumą. 41,2 proc. vaikų atsakė, kad jaučiasi pakankamai laimingi, 26,5 proc. mokinių jaučiasi labai laimingi. 2,9 proc. mokinių prisipažino, kad yra labai nelaimingi (5 pav.). Daugiau mergaičių negu berniukų jaučiasi pakankamai laimingi ir labai laimingi (atitinkamai 75 ir 61,1 proc.).

Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

5 pav. Neringos sav. mokyklinio amžiaus vaikų laimingumo vertinimas (proc.)

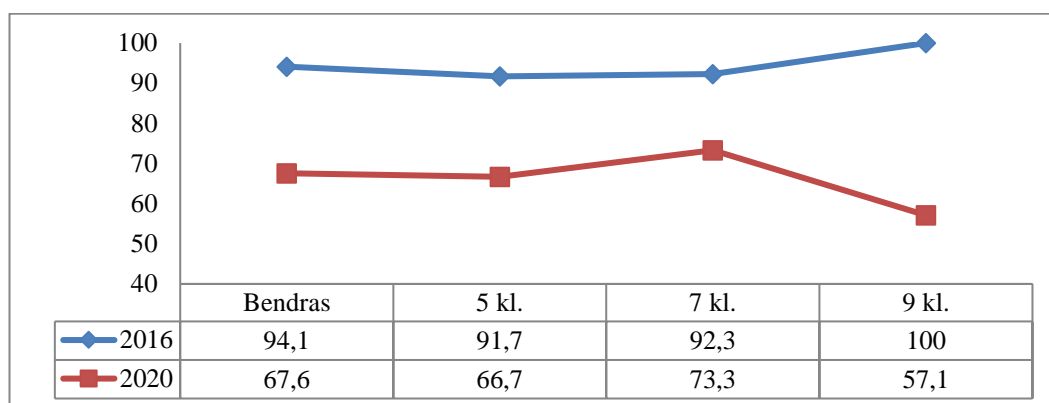
Lygindami Neringos ir Lietuvos mokyklinio amžiaus vaikų laimingumo vertinimą, matome, kad labai ir pakankamai laimingų mokinių dalis Neringoje yra mažesnė už Lietuvos vidurkį. Pačiais laimingiausiais Neringoje jaučiasi 7 kl. mokiniai – 73,3 proc., o Lietuvoje 5 kl. mokiniai – 80 proc. (6 pav.).

Šaltinis: Higienos institutas

6 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi labai laimingi arba pakankamai laimingi galvodami apie savo dabartinį gyvenimą, dalis (proc.)

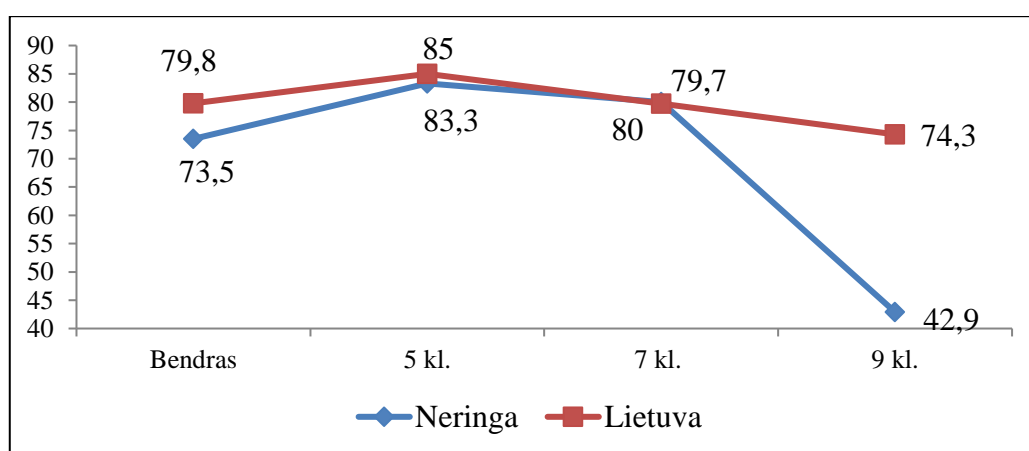
Lygindami 2016 ir 2020 metų tyrimų rezultatus, matome, kad Neringoje pakankamai ir labai laimingų mokinių dalis reikšmingai sumažėjo (7 pav.).

Šaltinis: Klaipėdos miesto viusomenės sveikatos biuras

7 pav. Neringos sav. mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi labai laimingi arba laimingi galvodami apie savo dabartinį gyvenimą, dalis (proc.), 2016 ir 2020 m.

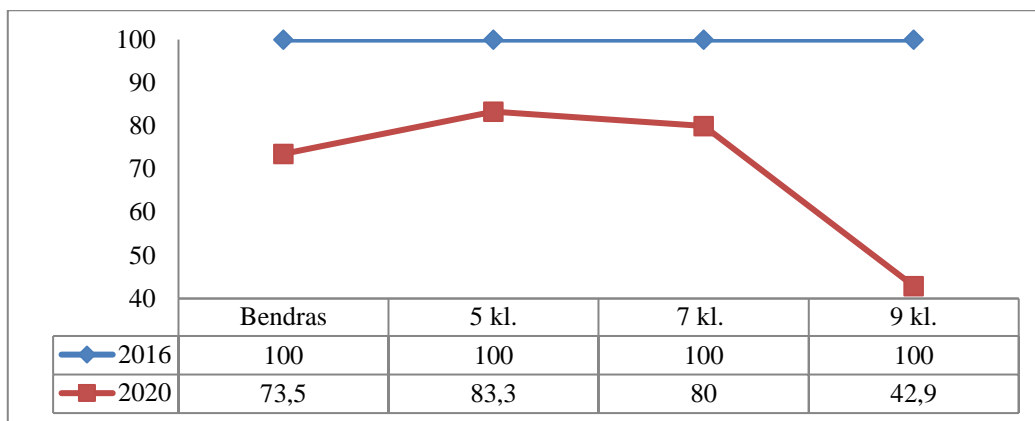
Vaikai turėjo apibūdinti savo sveikatą. Kad yra labai geros sveikatos teigė 38,2 proc., geros – 35,3 proc., nei geros, nei blogos – 17,7 proc., patenkinamos – 8,8 proc. Neringos mokinių. Neringoje daugiau mergaičių nei berniukų apibūdino savo sveikatą kaip labai gerą ar gerą (atitinkamai 81,3 ir 66,7 proc.). Neringoje kaip ir Lietuvoje geriausiai savo sveikatą vertina 5 kl. mokiniai (8 pav.).

Šaltinis: Higienos institutas

8 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie savo sveikatą vertina labai gerai arba gerai, dalis (proc.)

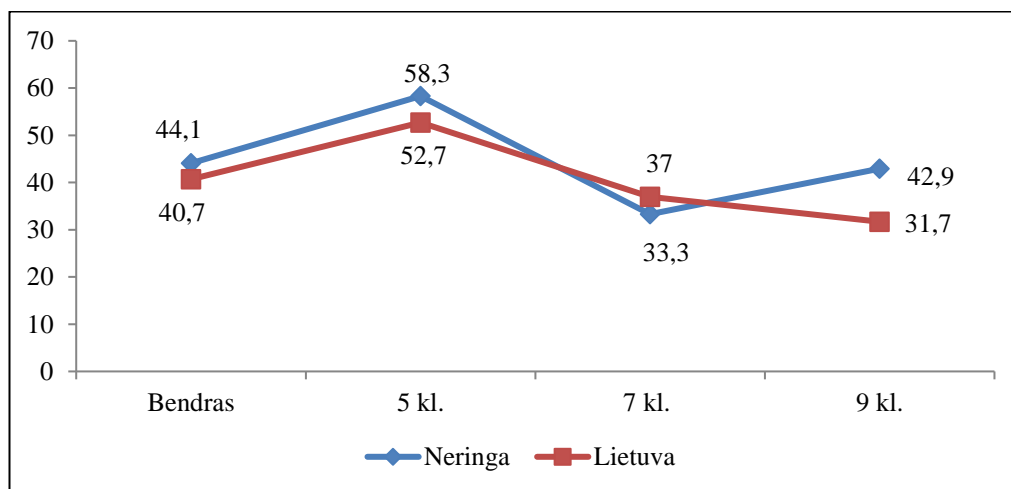
Lygindami 2016 ir 2020 metų tyrimų rezultatus, matome, kad Neringoje savo sveikatą labai gerai ar gerai vertinančių mokinių dalis sumažėjo (9 pav.).

Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

9 pav. Neringos sav. mokyklinio amžiaus vaikų, kurie savo sveikatą vertina labai gerai arba gerai, dalis (proc.), 2016 ir 2020 m.

Mokiniai turėjo atsakyti, kaip vertina savo išvaizdą. 44,1 proc. Neringos mokinių nurodė, kad yra patenkinti savo išvaizda, 41,2 proc. – kad, nepaisant tam tikrų trūkumų, yra patenkinti savo išvaizda, 11,8 proc. yra nusivylę savo išvaizda ir 2,9 proc. mokinių nekenčia savo kūno. Daugiau berniukų nei mergaičių yra patenkinti savo išvaizda (atitinkamai 50 ir 37,5 proc.). Neringoje, kaip ir Lietuvoje, 5 kl. mokiniai sudaro didžiąją dalį respondentų, kurie yra patenkinti savo išvaizda (10 pav.).

Šaltinis: Higienos institutas

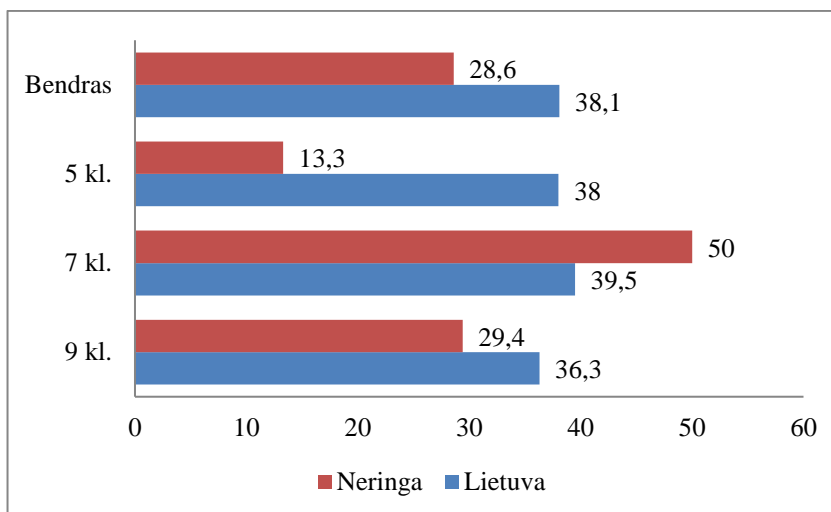
10 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie yra patenkinti savo išvaizda, dalis (proc.)

2.2. Sveikatos elgsena

2.2.1. Fizinis aktyvumas ir pasyvus laisvalaikis

Pagal Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomendacijas, vaikai ir paaugliai kasdien turi sukaupti mažiausiai 60 min. vidutinio ar didelio intensyvumo fizinės veiklos.

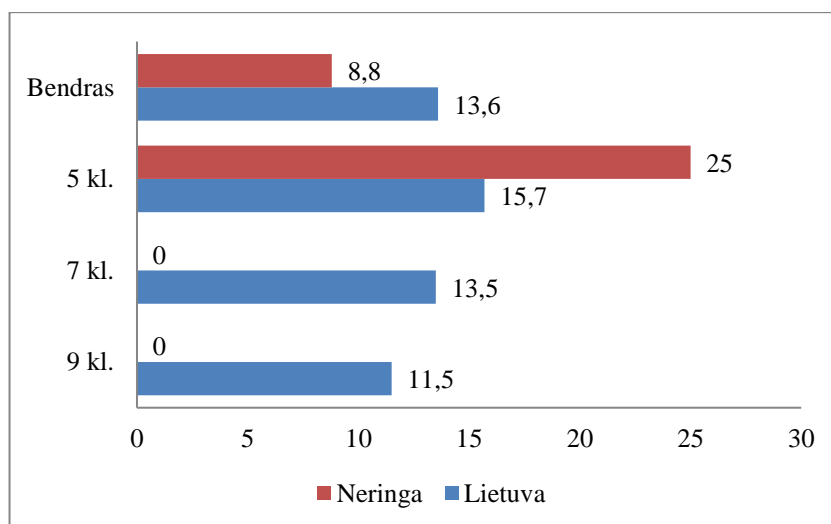
Buvo vertinamas mokinių fizinis aktyvumas skaičiuojant kartu su fizinio ugdymo pamokomis. Pakankamu dažniu (5 ir daugiau dienų per savaitę) sportuoja 28,6 proc. Neringos miesto mokinių (iš jų – didžiausia dalis 7 kl. mokiniai), o Lietuvoje – 38,1 proc. (11 pav.).

Šaltinis: Higienos institutas

11 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie 5 ir daugiau dienų mankštinaisi ar sportuoja bent 60 min (skaičiuojant kartu su fizinio ugdymo pamokomis), dalis (proc.)

Gyvensenos tyrimas atskleidė, kad fiziškai aktyvūs (kurie kasdien, ne pamokų metu, 60 min. ir ilgiau sportuoja) yra 8,8 proc. Neringos ir 13,6 proc. Lietuvos mokinių (12 pav.). Neringoje tik mergaitės (18,8 proc.) yra fiziškai aktyvios (sportuoja kasdien, ne kūno kultūros pamokų metu), o berniukų – 0 proc.

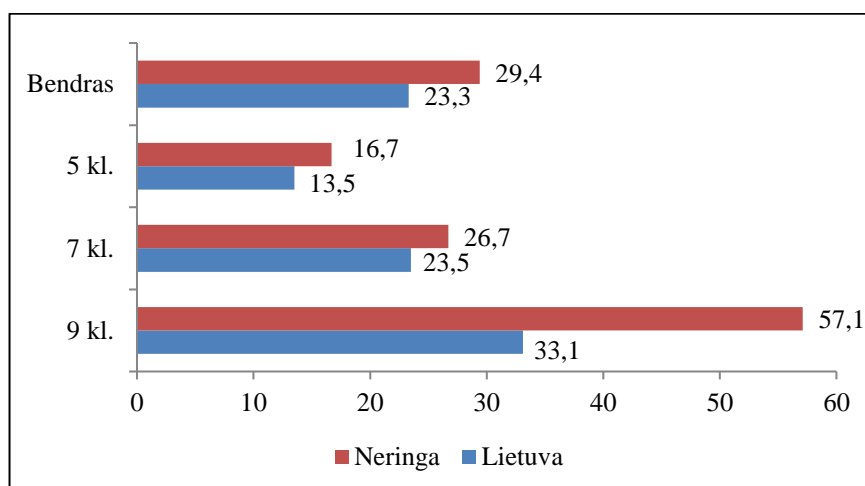

Šaltinis: Higienos institutas

12 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie kasdien, ne pamokų metu, sportuoja apie 60 min. ir ilgiau, dalis (proc.)

Mokinių buvo klausama apie pasyvų laisvalaikį, kiek jie laiko praleidžia prie ekranų (televizoriaus, kompiuterio, planšetės, išmaniojo telefono). Ypač pasyviai (4 ir daugiau valandų per dieną prie ekranų) laisvalaikį leidžia 29,4 proc. Neringos mokinių, tai viršija Lietuvos

vidurkį (23,3 proc.). Pastebime tendenciją, kad labiau pasyviai laisvalaikį leidžia vyresnio amžiaus mokiniai (13 pav.).

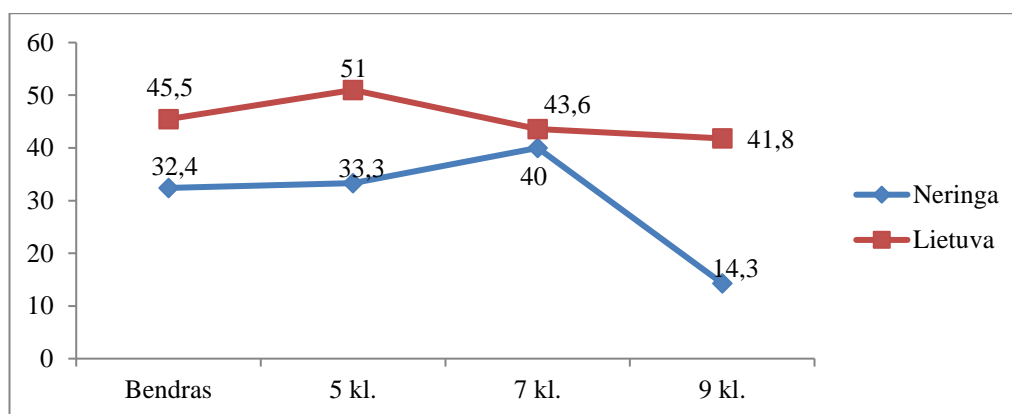

Šaltinis: Higienos institutas

13 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie vidutiniškai 4 ir daugiau valandų per dieną praleidžia prie ekranų (televizoriaus, kompiuterio, planšetės, išmaniojo telefono), dalis (proc.)

2.2.2. Mitybos įpročiai bei burnos higiena

2020 m. tyrimo duomenimis, Neringoje kasdien pusryčiauja 32,4 proc., o Lietuvoje – 45,5 proc. mokinių (14 pav.). Didžiausia kasdien pusryčiaujančių mokinių dalis Neringoje yra tarp 7 kl. mokinių (40 proc.), o Lietuvoje – tarp 5 kl. mokinių (51 proc.).

Šaltinis: Higienos institutas

14 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kasdien valgančių pusryčius, dalis (proc.)

Paklausus Neringos mokinių, kaip dažnai jie valgo vaisius ir daržoves, didžioji jų dalis nurodė, kad jas valgo 2-4 dienas per savaitę dažnumu (32,4 proc. taip dažnai valgo vaisius, 29,4 proc. – daržoves), kasdien po kartą ar kelis kartus per dieną vaisius valgo 32,4 proc. mokinių, daržoves – 35,3 proc. mokinių (1 lentelė).

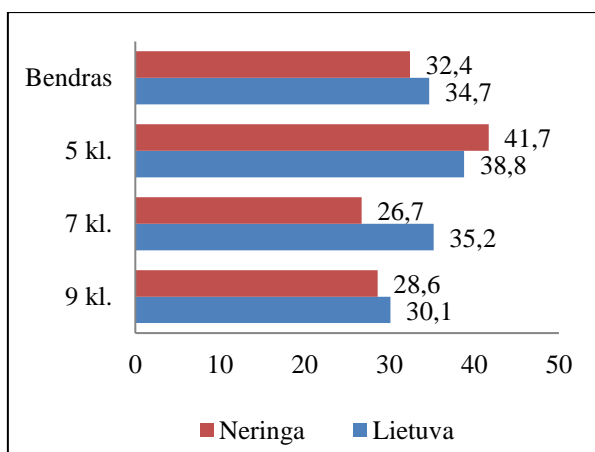
1 lentelė. Neringos sav. mokinių pasiskirstymas pagal vaisių ir daržovių vartojimo dažnumą

	Niekada	Rečiau nei kartą per savaitę	Kartą per savaitę	2-4 dienas per savaitę	5-6 dienas per savaitę	Kasdien, kartą per dieną	Kasdien, kelis kartus per dieną
Vaisiai							
N	0	2	5	11	5	3	8
Proc.	0	5,9	14,7	32,4	14,7	8,8	23,5
Daržovės							
N	1	2	6	10	3	5	7
Proc.	2,9	5,9	17,6	29,4	8,9	14,7	20,6

Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

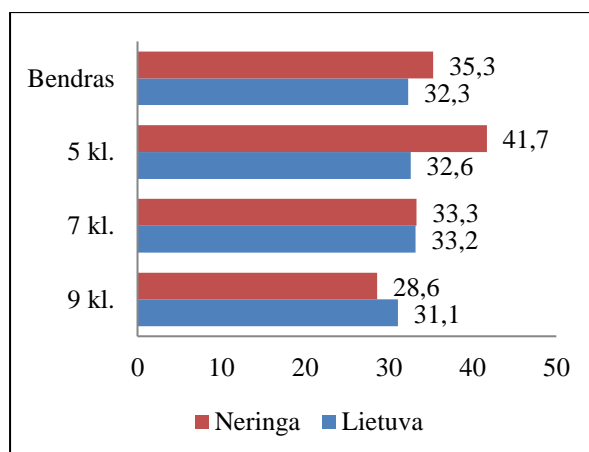
Neringoje daugiau mergaičių nei berniukų kasdien bent kartą per dieną vartojo vaisius ir daržoves: vaisius – 27,8 proc. berniukų ir 37,5 proc. mergaičių, daržoves – 27,8 proc. berniukų ir 43,8 proc. mergaičių.

Lyginant Neringos ir Lietuvos mokinių vaisių ir daržovių vartojimą matome, kad didžiausia mokinių dalis, kasdien valganti tiek vaisius, tiek daržoves, yra tarp Neringos ir visos Lietuvos 5 kl. mokinių (didesnė dalis Neringos mokinių) – kas antras Neringos penktokas kasdien valgo vaisių ir daržovių (15 ir 16 pav.).

Šaltinis: Higienos institutas

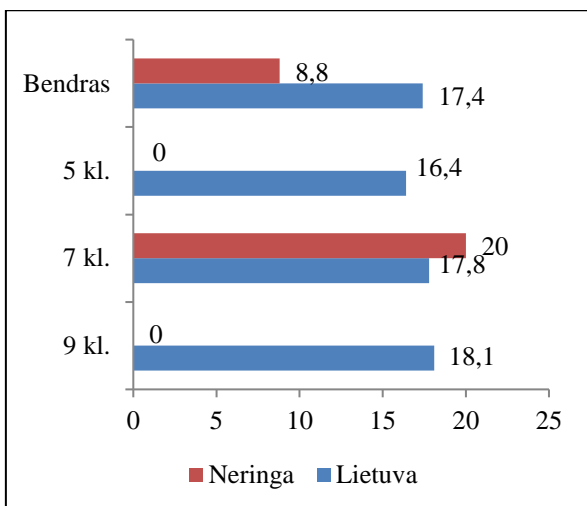
15 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo vaisių, dalis (proc.)

Šaltinis: Higienos institutas

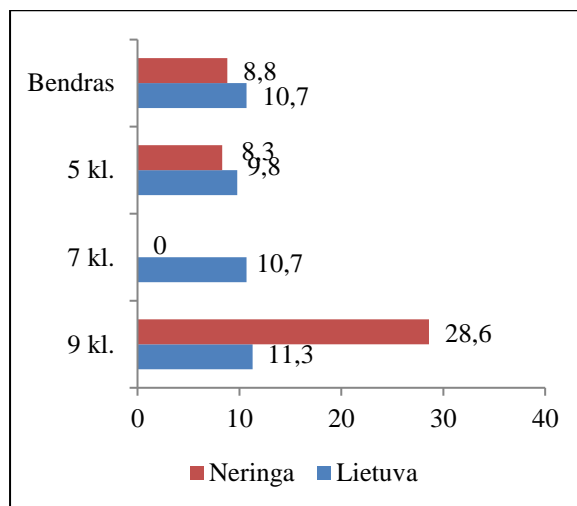
16 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo daržovių, dalis (proc.)

Mokiniai turėjo įvertinti, koku dažnumu valgo saldumynus ir geria gazuotus saldžiuosius gėrimus. Bent kartą per dieną saldumynus vartoja 8,8 proc. Neringos ir 17,4 proc. Lietuvos mokinių (17 pav.). Bent kartą per dieną gazuotus saldžiuosius gėrimus geria 8,8 proc. Neringos ir 10,7 proc. Lietuvos mokinių (18 pav.).

Šaltinis: Higienos institutas

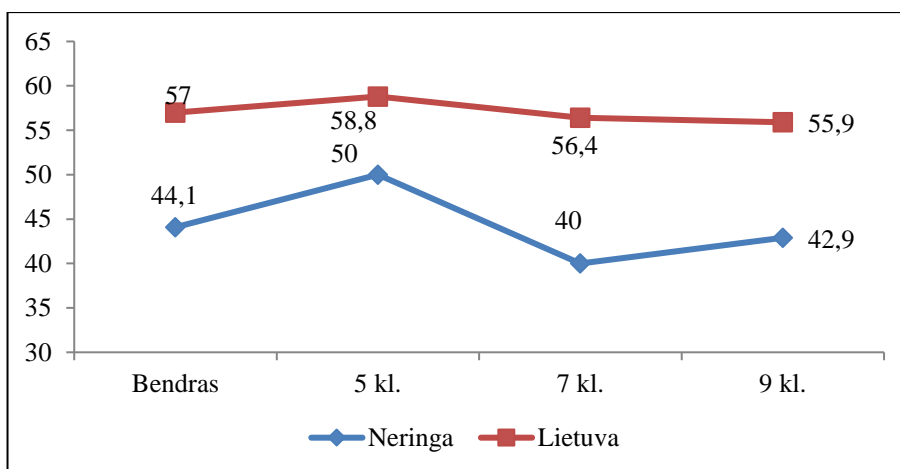
17 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo saldumynus, dalis (proc.)

Šaltinis: Higienos institutas

18 pav. Vaikų, kurie bent kartą per dieną geria gazuotus saldžiuosius gėrimus, dalis (proc.)

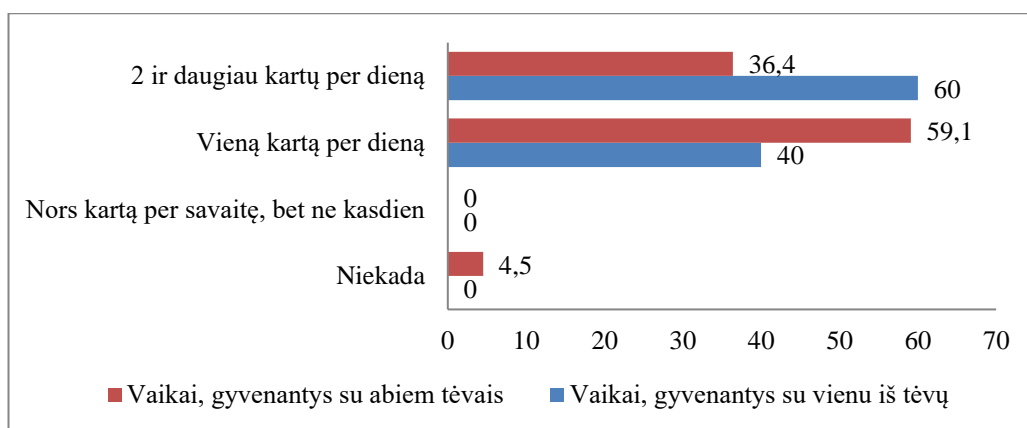
Buvo tiriami vaikų burnos higienos įgūdžiai. Mokiniai turėjo atsakyti, kaip dažnai valosi dantis šepetėliu ir pasta. 44,1 proc. Neringos mokinių valosi dantis kelis kartus per dieną, Lietuvos vidurkis didesnis – kas antras vaikas (57 proc.) (19 pav.). 2016 m. tyrimo duomenimis, 73,5 proc. Neringos mokinių valėsi dantis kelis kartus per dieną.

Šaltinis: Higienos institutas

19 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie valosi dantis šepetėliu ir pasta dažniau nei kartą per dieną, dalis (proc.)

Neringoje didesnė vaikų dalis, gyvenanti su vienu iš tėvų, dantis valosi dažniau nei kartą per dieną lyginant su vaikais, kurie gyvena su abiem tėvais (atitinkamai 60 ir 36,4 proc.) (20 pav.).

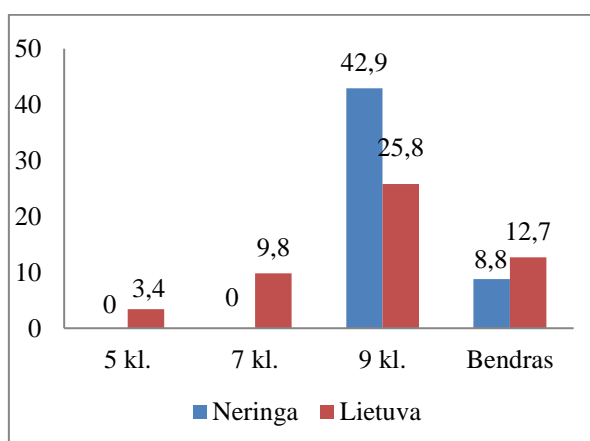

Šaltinis: Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

20 pav. Neringos sav. mokyklinio amžiaus vaikų, gyvenančių su abiem ir vienu iš tėvų, dantų valymosi dažnis (proc.)

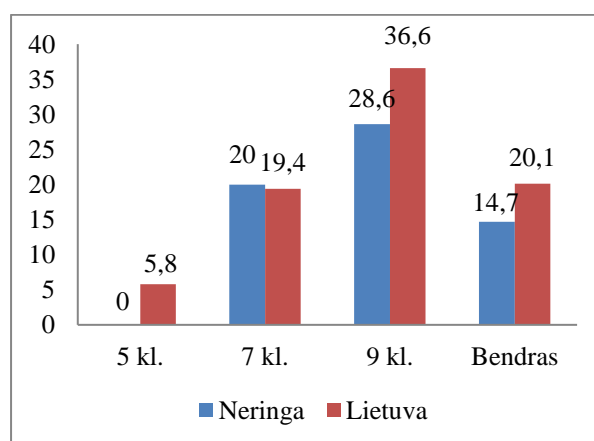
2.3. Rizikingas elgesys

Tyrimo metu nustatyta, kad per paskutinius 12 mėn. bent kartą tabako gaminius rūkė 8,8 proc. Neringos (mergaitės – 0 proc., berniukai – 16,7 proc.) ir 12,7 proc. Lietuvos mokinių (21 pav.). Neringoje tabaką rūkantys mokiniai lanko 9 kl. (rūko 42,9 proc. devintokų). Lyginant su 2016 metų duomenimis, Neringoje tabaką rūkusių mokinių pasiskirstymas pagal klases išliko nepakitęs – rūkė tik devintokai (42,9 proc.). Per paskutinius 12 mėn. bent kartą elektronines cigaretes ir panašius elektroninius įtaisus naudojo 14,7 proc. Neringos (mergaitės – 0 proc., berniukai – 27,8 proc.) ir 20,1 proc. Lietuvos mokinių (22 pav.). Neringoje didžiausia tokių mokinių dalis lanko 9 kl. (28,6 proc.). Lyginant su 2016 metų duomenimis, Neringoje reikšmingai padidėjo elektronines cigaretes rūkančių mokinių dalis: 7 kl. – nuo 0 proc. 2016 m. iki 20 proc. 2020, 9 kl. – nuo 14,3 proc. 2016 m. iki 28,6 proc. 2020 m.

Šaltinis: Higienos institutas

21 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutinius 12 mėn. rūkė tabako gaminius, dalis (proc.)

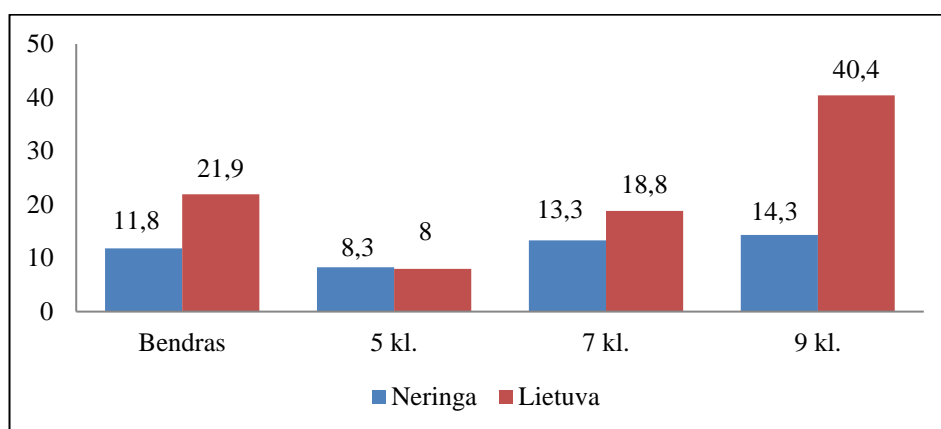

Šaltinis: Higienos institutas

22 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutinius 12 mėn. rūkė elektronines cigaretes, dalis (proc.)

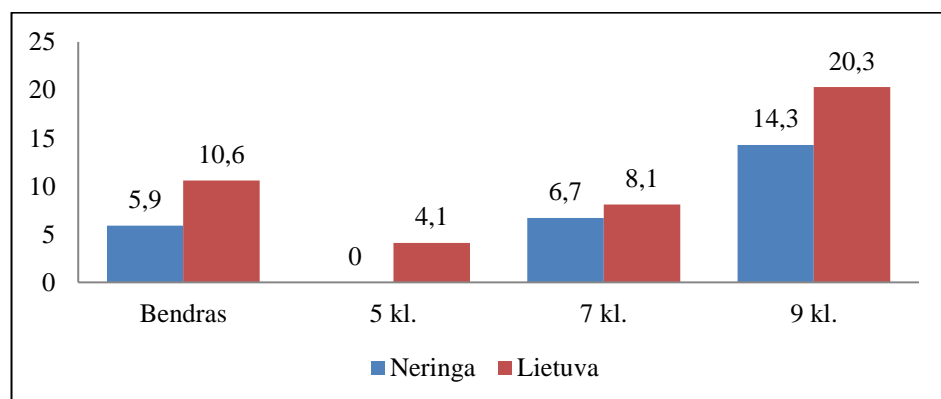
22,7 proc. Neringos mokinių, kurie gyvena su abiem tėvais, per paskutinius 12 mėn. rūkė elektronines cigaretes, o mokiniai, gyvenantys su vienu iš tėvų, to nedarė. Per paskutinius 12 mėn. tabako gaminius rūkė 10 proc. mokinių, gyvenančių su vienu iš tėvų, ir 9,1 proc. mokinių, gyvenančių su abu tėvais.

Mokiniai buvo klausiami apie alkoholinių gėrimų vartojimą. Alkoholinius gėrimus daugiau vartoja vyresnio amžiaus mokiniai: per paskutinius 12 mėn. Neringoje alkoholį vartojo 14,3 proc., Lietuvoje – 40,4 proc. 9 kl. mokiniai, o per paskutines 30 d. – 14,3 proc. Neringos ir 20,3 proc. Lietuvos 9 kl. mokinių. Kas aštuntas Neringos ir kas penktas Lietuvos mokinys nurodė, kad per paskutinius 12 mėn. bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus (23 pav.). Lyginant su kitomis savivaldybėmis, Neringos alkoholinių gėrimų vartojimo per paskutinius 12 mėn. rodiklis yra pats žemiausias.

Šaltinis: Higienos institutas

23 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutinius 12 mėn. bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus, dalis (proc.)

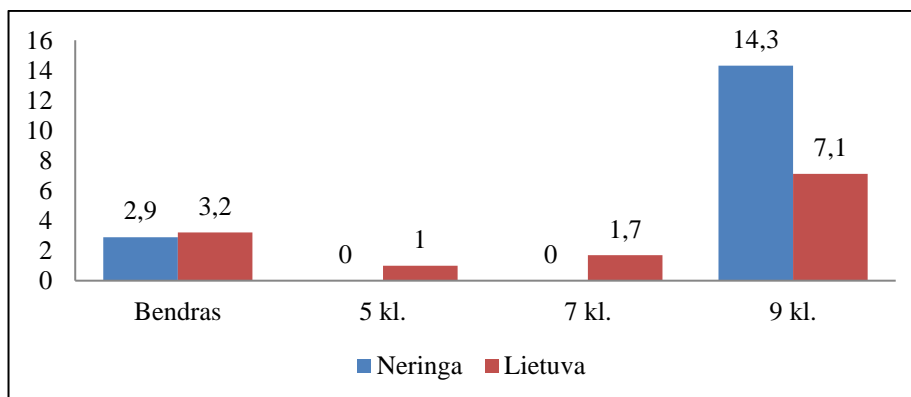

Šaltinis: Higienos institutas

24 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per paskutines 30 d. bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus, dalis (proc.)

Lyginami su 2016 metų tyrimo duomenimis, matome, kad per paskutinius 12 mėn. alkoholį vartojančių mokinių Neringoje sumažėjo nuo 15,6 proc. 2016 m. iki 11,8 proc. 2020 m., per paskutines 30 d. – nuo 9,4 proc. 2016 m. iki 5,9 proc. 2020 m.

Tyrimo metu paklausus Neringos mokinių apie kanapių vartojimą, matome, kad bent kartą per savo gyvenimą vartojo 1 mokinys (2,9 proc.), besimokantis 9 kl. (25 pav.). Neringos kanapių vartojimo rodiklis atitinka Lietuvos vidurkį.

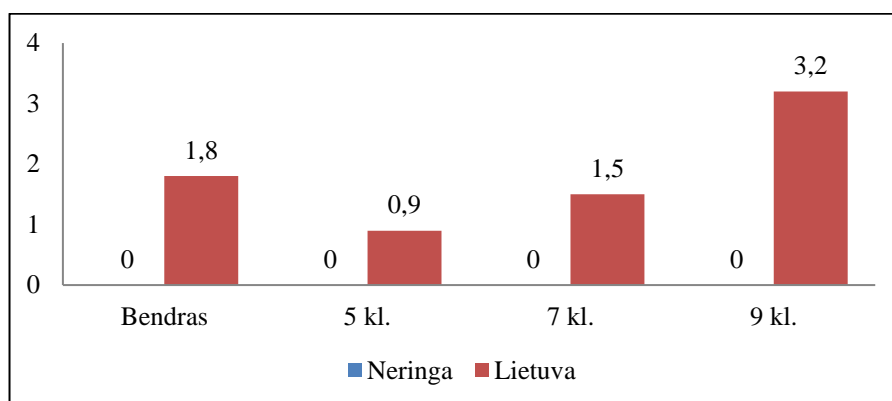

Šaltinis: Higienos institutas

25 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per savo gyvenimą vartojo kanapes („žolę“, marihuaną, hašišą), dalis (proc.)

2016 metų tyrimo duomenimis, Neringoje bent kartą per savo gyvenimą kanapes vartojusių mokinių nebuvo.

Kitas narkotines medžiagas, išskyrus kanapes, Neringoje bent kartą per savo gyvenimą vartojusių mokinių nebuvo (26 pav.).

Šaltinis: Higienos institutas

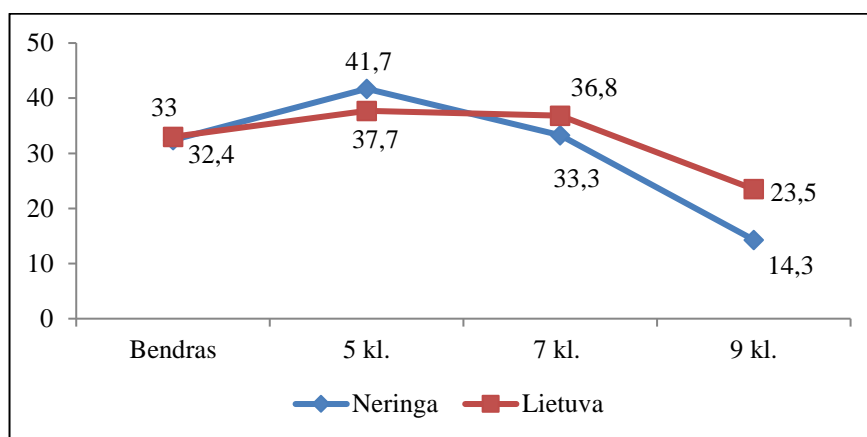
26 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per savo gyvenimą vartojo kitus narkotikus nei kanapes, dalis (proc.)

2016 metų tyrimo duomenimis, Neringoje bent kartą per savo gyvenimą narkotines medžiagas vartojusių mokinių nebuvo.

2.4. Patyčios mokykloje

Tyrimo dalyvavusių vaikų buvo klausama apie patyčias. Per paskutinius du mėnesius bent kartą 32,4 proc. Neringos ir 33 proc. visos Lietuvos vaikų patyrė patyčias (iš jų tyčiojosi kiti

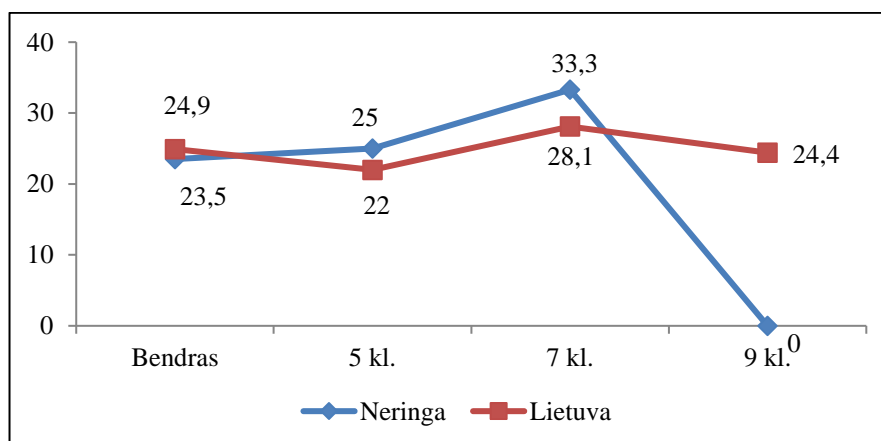
mokiniai). Didžiausia dalis vaikų (kas antras), patiriančių patyčias Neringoje, mokosi 5 kl., o mažiausiai yra tyčiojami iš 9 kl. mokinių (kas septintas) (27 pav.).

Šaltinis: Higienos institutas

27 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, iš kurių tyčiojosi per paskutinius du mėnesius, dalis (proc.)

Vaikų buvo klausama, ar jie patys tyčiojosi iš kitų mokinių per paskutinius du mėnesius. Tiek Neringoje, tiek Lietuvoje buvo panaši tokių mokinių dalis (atitinkamai 23,5 ir 24,9 proc.). Daugiausia besityčiojančių iš kitų mokinių yra 7 klasėse – kas ketvirtas Lietuvoje (28,1 proc.) ir kas trečias Neringoje (33,3 proc.) (28 pav.).

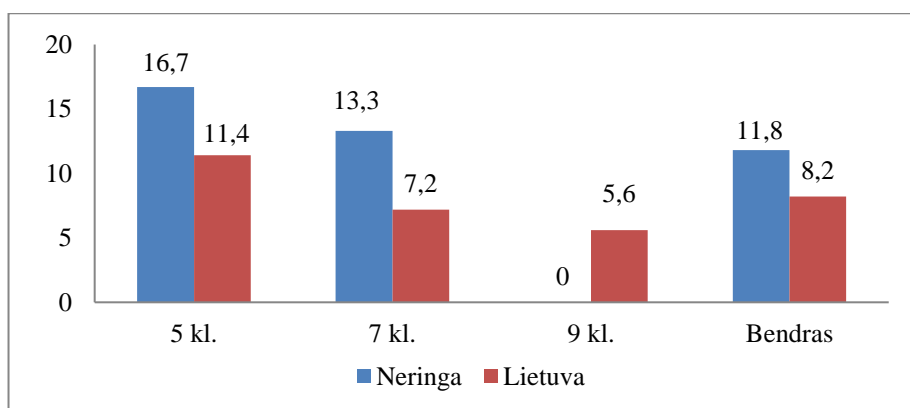

Šaltinis: Higienos institutas

28 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie patys tyčiojosi iš kitų vaikų per paskutinius du mėnesius, dalis (proc.)

2.5. Saugumas namų aplinkoje

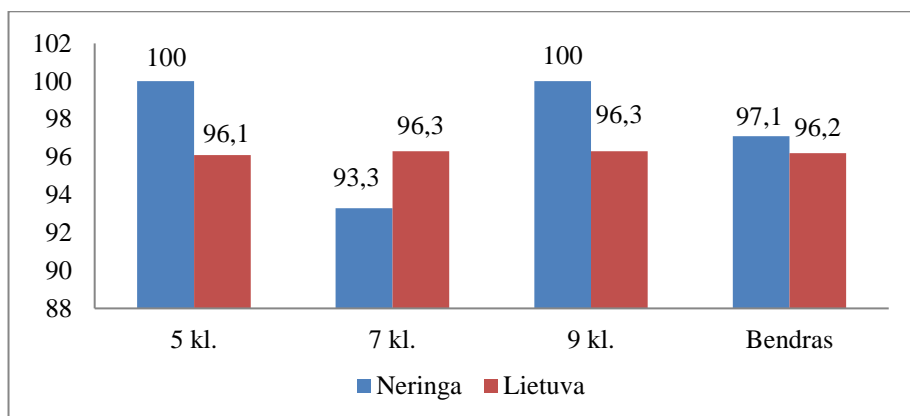
Mokiniai turėjo atsakyti, ar per paskutinius du mėnesius patyrė tėvų fizinį smurtą. Tėvų smurtą Neringoje patyrė 11,8 proc., o Lietuvoje – mažesnė dalis (8,2 proc.) mokinių (29 pav.). Neringoje didžiausia mokinių dalis, patirianti tėvų smurtą, yra 5 kl. mokiniai (16,7 proc.).

Šaltinis: Higienos institutas

29 pav. *Vaičių, kuriuos per paskutinius 2 mėn. mušė ar kitaip fiziškai baudė tėvai, dalis (proc.)*

Mokiniai turėjo atsakyti, ar jaučiasi saugūs namų aplinkoje. 97,1 proc. Neringos ir 96,2 proc. visos Lietuvos mokinių jaučiasi saugūs namuose (30 pav.).

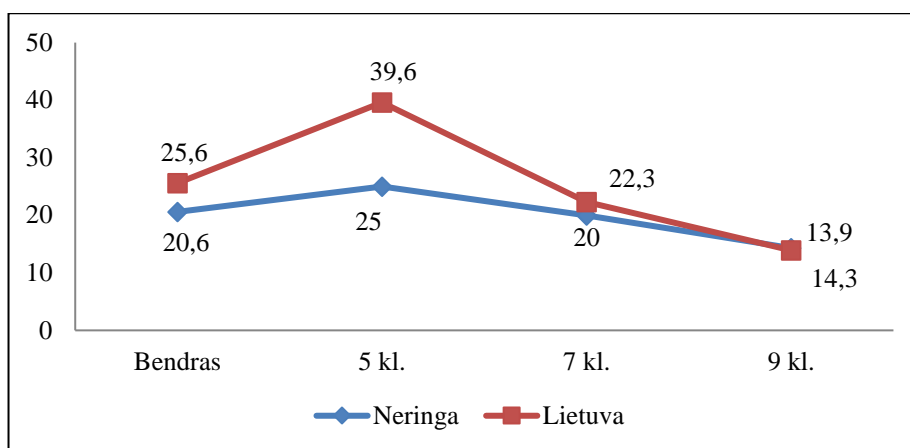

Šaltinis: Higienos institutas

30 pav. *Vaičių, kurie jaučiasi saugūs namų aplinkoje, dalis (proc.)*

2.6. Saugus elgesys kelyje

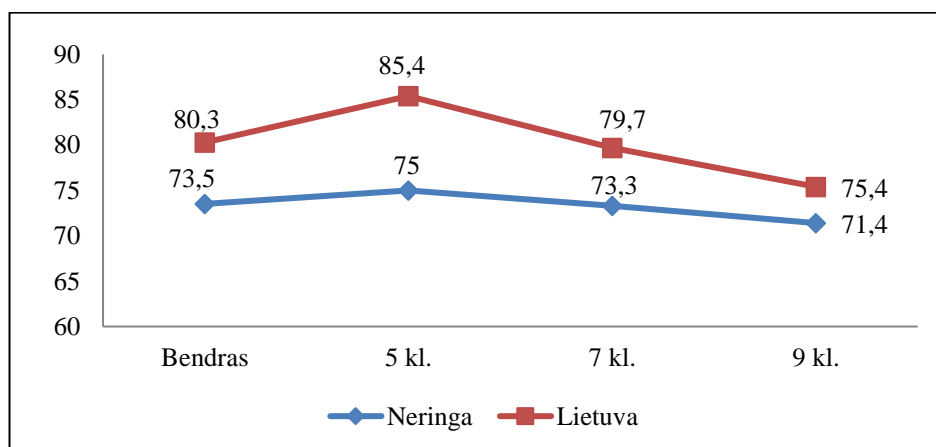
Tyrimo metu buvo domimasi, kiek yra mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada tamsiuoju paros metu būdami lauke nešioja atšvaitus. Lietuvoje atšvaitus nešioja kas ketvirtas vaikas (25,6 proc.), Neringoje – mažiau (20,6 proc.) (31 pav.). Daugiausia atšvaitus tiek Lietuvoje, tiek Klaipėdoje nešioja jaunesnio amžiaus mokiniai (5 kl.), mažiausiai – vyresnio amžiaus mokiniai (9 kl.).

Šaltinis: Higienos institutas

31 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada tamsioju paros metu būdami lauke nešioja atšvaitus, dalis (proc.)

Taip pat vaikų buvo klausta, ar važiuodami automobilyje visada segi saugos diržą. Neringoje mažesnė vaikų dalis lyginant su Lietuvos vidurkiu segi saugos diržą (atitinkamai 73,5 proc. ir 80,3 proc.) (32 pav.). Neringoje, kaip ir visoje Lietuvoje, saugos diržą dažniausiai segi jaunesnio amžiaus mokiniai (5 kl.).

Šaltinis: Higienos institutas

32 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada segi saugos diržą važiuodami automobilyje, dalis (proc.)

Sveikatos vertinimas, išvaizda ir laimingumas

- Pakankamai ir labai laimingų mokinių dalis Neringoje yra mažesnė už Lietuvos vidurkį (atitinkamai 67,6 ir 73,2 proc.), o 8,8 proc. mokinių prisipažino, kad jaučiasi nelaimingi arba labai nelaimingi. Neringoje pačiais laimingiausiais jaučiasi 7 kl. mokiniai.
- 73,5 proc. Neringos ir 79,8 proc. visos Lietuvos vaikų savo sveikatą vertina kaip labai gerą arba gerą.
- Savo išvaizda patenkintų mokinių dalis Neringoje yra nežymiai didesnė už Lietuvos vidurkį (atitinkamai 44,1 ir 40,7 proc.). Didžiausia mokinių dalis, kurie savo išvaizda yra patenkinti, mokosi 5 kl.

Fizinis aktyvumas ir pasyvus laisvalaikis

- 8,8 proc. Neringos ir 13,6 proc. Lietuvos mokinių nurodė, kad kasdien, ne pamokų metu, sportuoja apie 60 min. ir ilgiau. Neringoje tik mergaitės (18,8 proc.) yra fiziškai aktyvios.
- Ypač pasyviai laisvalaikį prie ekranų leidžia 29,4 proc. Neringos mokinių, tai viršija Lietuvos vidurkį (23,3 proc.).

Mityba ir burnos higiena

- Neringoje kasdien pusryčiauja 32,4 proc., o Lietuvoje – 45,4 proc. mokinių. Didžiausia kasdien pusryčiaujančių mokinių dalis Neringoje yra tarp 7 kl. mokinių (40 proc.), o Lietuvoje – tarp 5 kl. mokinių. Neringoje trečdalis respondentų nurodė, kad kasdien ar kelis kartus per dieną valgo vaisius ir daržoves (32,4 proc. taip dažnai valgo vaisius, 35,3 proc. – daržoves). Neringoje daugiau mergaičių nei berniukų kasdien bent kartą per dieną vartojo vaisius ir daržoves. Lyginant pagal klases, didžiausia respondentų dalis, valganti vaisius ir daržoves, mokosi 5 kl.
- Bent kartą per dieną saldumynus vartoja 8,8 proc. Neringos ir 17,4 proc. Lietuvos mokinių. Bent kartą per dieną gazuotus saldžiuosius gėrimus geria 8,8 proc. Neringos ir 10,7 proc. Lietuvos mokinių.
- 44,1 proc. Neringos mokinių valosi dantis kelis kartus per dieną, Lietuvos vidurkis didesnis – 57 proc. mokinių.

Rizikingas elgesys

- Per paskutinius 12 mėn. bent kartą tabako gaminius rūkė 8,8 proc. Neringos ir 12,7 proc. Lietuvos mokinių. Neringoje tabaką rūkantys mokiniai lanko 9 kl. Per paskutinius 12 mėn. bent kartą elektronines cigaretes ir panašius elektroninius įtaisus naudojo 14,7 proc. Neringos ir 20,1 proc. Lietuvos mokinių. Neringoje didžiausia tokių mokinių dalis lanko 9 kl.
- Kas aštuntas Neringos ir Lietuvos mokinsys nurodė, kad per paskutinius 12 mėn. bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus. Alkoholinius gėrimus daugiau vartojo vyresnio amžiaus mokiniai: per paskutinius 12 mėn. Neringoje alkoholį vartojo 14,3 proc., Lietuvoje – 40,4 proc. 9 kl. mokiniai, o per paskutines 30 d. – 14,3 proc. Neringos ir 20,3 proc. Lietuvos 9 kl. mokinių.
- Neringoje bent kartą per savo gyvenimą kanapes vartojo 2,9 proc. mokinių, Lietuvoje – 3,2 proc. mokinių. Kitų narkotinių medžiagų, išskyrus kanapes, Neringos mokiniai nevartojo.

Patyčios mokykloje

- Per paskutinius du mėnesius 32,4 proc. Neringos ir 33 proc. visos Lietuvos vaikų patyrė patyčias (iš jų tyčiojosi kiti mokiniai). Didžiausia dalis vaikų, patiriančių patyčias tiek

Neringoje (kas antras), tiek visoje Lietuvoje (kas trečias), yra tarp 5 kl. mokinių, mažiausiai – tarp 9 klasės mokinių.

- Kas ketvirtas Neringos mokinys tyčiojosi iš kitų vaikų per paskutinius du mėnesius. Daugiausia besityčiojančių iš kitų mokinių yra 7 klasėse – kas ketvirtas Lietuvoje (28,1 proc.) ir kas trečias Neringoje (33,3 proc.).

Saugumas namų aplinkoje

- Tėvų smurtą Neringoje patyrė 11,8 proc., o Lietuvoje – 8,2 proc. mokinių. Neringoje didžiausia mokinių dalis, patirianti tėvų smurtą, yra 5 kl. mokiniai. 97,1 proc. Neringos ir 96,2 proc. visos Lietuvos mokinių jaučiasi saugūs namuose.

Saugus elgesys kelyje

- Lietuvoje visada tamsiuoju paros metu būdami lauke atšvaitus nešioja kas ketvirtas vaikas, Neringoje – kas penktas. Daugiausia atšvaitus tiek Lietuvoje, tiek Neringoje nešioja jaunesnio amžiaus mokiniai (5 kl.), mažiausiai – vyresnio amžiaus mokiniai (9 kl.).
- Neringoje 73,5 proc., o Lietuvoje 80,3 proc. mokinių važiuodami automobilyje visada segi saugos diržą. Neringoje, kaip ir visoje Lietuvoje, saugos diržą dažniausiai segi 5 kl. mokiniai.